

Lapset puheeksi® tutkimusnäyttö

mieli.fi

mieli

Tutkimusnäyttö Suomessa

- Lapset puheeksi ®-menetelmä soveltuu käytettäväksi myös vanhempien kanssa, joilla on somaattisia sairauksia (Niemi ym. 2010, 2012)
- Koulun kontekstissa vanhempien kokemukset olivat positiivisia, vanhempien mielestä ilmapiiri keskustelun aikana oli hyvä ja osallistujat kertoivat intervention hyödyistä, Lp sopii käytettäväksi koulun kontekstiin (Allemand, 2023)
- Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä: Lapset puheeksi –palvelumalli vähensi lastensuojelun tarpeita ja lastensuojeluilmoitusten määrää (Niemi & al, 2009)

Toimiva lapsi ja perhe –tutkimus Suomessa

Satunnaistettu kontrolloitu tutkimus aikuispsykiatrian kontekstissa.

Laaja tutkimusnäyttö preventiivisistä interventioista osoittaa, että ylisukupolvinen kierre on mahdollista katkaista ja jopa 40 % lasten riskiä sairastua mielenterveysongelmiin voidaan ehkäistä oikeilla toimilla.

- Menetelmä on turvallinen ja käyttökelpoinen.
- Työntekijöiden työnilo ja työskentelymotivaatio kasvoi.
- Lasten myönteinen sosiaalinen käyttäytyminen lisääntyi, ahdistus- ja masennusoireet vähenivät.
- Vanhemmilla luottamus omaan vanhemmuuteen ja perheen tulevaisuuteen kasvoi.

Siegenthaler E., Munder T., Egger M. Effect of Preventive Interventions in Mentally Ill Parents on the Mental Health of the Offspring: Systematic Review and Meta-Analysis. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry, Vol. 51, Issue 1, Pages 8–17. Published online: December 5 2011.

Saatavissa: Effect of preventive interventions in mentally ill parents on the mental health of the offspring: systematic review and meta-analysis - Database of Abstracts of Reviews of Effects (DARE): Quality-assessed Reviews - NCBI Bookshelf (nih.gov)

Toikka & Solantaus 2006; Solantaus, Toikka, Alasuutari, Beardslee & Paavonen 2009; Punamäki, Paavonen, Toikka & Solantaus 2013; Solantaus, Paavonen, Toikka & Punamäki 2010

Yhteenveto tuloksista

Vähentyi

- Lasten ahdistuneisuus
- Vanhemmuuden stressi
- Syyllisyyden ja häpeän tunne
- Huoli lapsesta
- Hoitotapaamisten tarve

Vahvistui

- Lapsen ymmärrys perhetilanteesta
- Kyvykkyys ja toivo vanhemmuudessa
- Tulevaisuuden toivo
- Vanhemman hyvinvointi ja hoitomotivaatio
- Perheen toiminta ja viestintä
- Ymmärrys sairauden vaikutuksesta
- Avun hakeminen
- Osa-aikatyön tai opiskelun jatkaminen
- Työntekijän motivaatio ja tyytyväisyys
- Työntekijän kyky keskustella arkaluontoisista aiheista
- Terapeuttinen suhde ja aktiivinen kumppanuus
- Vanhempien kanssa tehtävän työn merkityksellisyys

LP-palvelumalli on toimintakokonaisuus, joka perustuu Lapset puheeksi[®]-menetelmään

- Kaikkien toimialojen yhteiseksi lähtökohdaksi on asetettu lapsen ja perheen arjen sujuminen, riippumatta siitä kuka lasta/vanhempaa tapaa tai missä perhe asioi. Lapsiperheitä autetaan eri toimialojen yhteistoimintana.
- Lapset puheeksi -työ tuo uuden tavan tarkastella asioita, jossa nostetaan perhe ja lapsi keskiöön ja tarkastellaan asioita heidän näkökulmastaan.

Tavoitteena on siirtää ja laajentaa toiminnan painopistettä palveluissa

- aikuisnäkökulmasta lapsinäkökulmaan
- yksilökeskeisyydestä perhekeskeisyyteen
- hoidosta ennaltaehkäisyyn.

LP-PALVELUMALLI TUTKIMUS

Raahen seudun
hyvinvointikuntayhtymä:

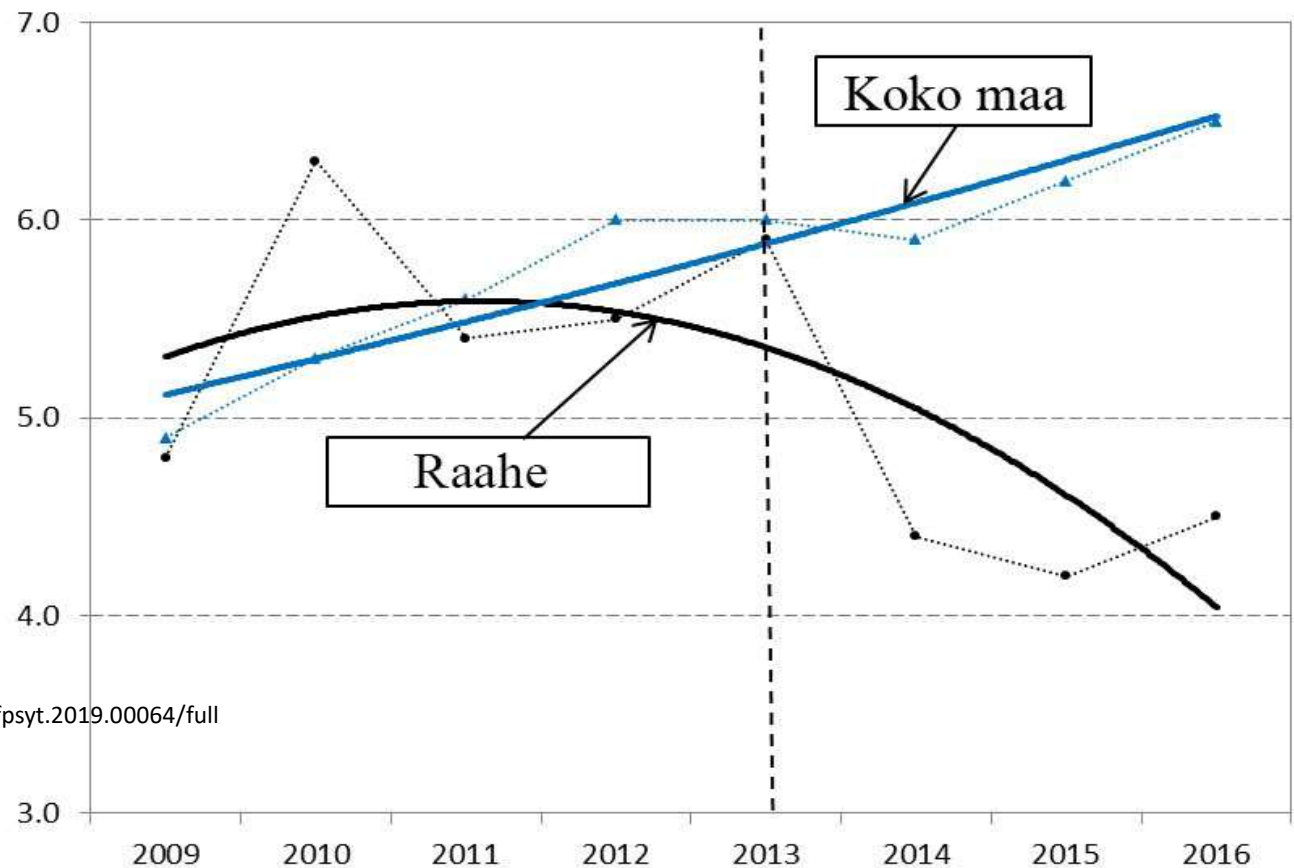
Lapset puheeksi –
palvelumalli vähensi
lastensuojelun tarpeita ja
lastensuojeluilmoitusten
määrää

Mika Niemelä, Hannu Kallunki, Jaana Jokinen,
Sami Räsänen, Birkitta Ala-Aho, Helinä Hakko,
Tiina Ristikari, Tytti Solantaus 2019.
Collective Impact on Prevention:
Let's Talk About Children Service Model and
Decrease in Referrals to Child Protection Services.

<https://www.frontiersin.org/journals/psychiatry/articles/10.3389/fpsy.2019.00064/full>

mieli.fi

Tehtyjä lastensuojeluilmoituksia %:ia kaikista 0-17 -vuotiaista

Tutkimus Japanissa

Toteutettiin aikuispsykiatrialla.

Tulokset viittaavat siihen, että Lapset puheeksi -interventiota voidaan käyttää mielialahäiriöistä kärsivien japanilaisten vanhempien kanssa.

Rie Ueno, Hirokazu Osada, Tytti Solantaus, Akiko Murakoshi & Takeshi Inoue
(2019): Safety, Feasibility, Fidelity, and Perceived Benefits of an Intervention for Parents with Mood Disorders and Their Children — “Let’s Talk About Children” in Japan, Journal of Family Psychotherapy, DOI: 10.1080/08975353.2019.1678092
To link to this article: <https://doi.org/10.1080/08975353.2019.1678092>

- ✓ Tulokset johdonmukaisia vastaavan suomalaisen tutkimuksen tuloksissa.
- ✓ Ei yhtään ilmoitusta haitallisesta kokemuksesta.
- ✓ Luottamus omaan vanhemmuuteen kasvoi ja huoli lapsista väheni.
- ✓ Vanhemman hyvinvointi ja itsensä hyväksyminen sekä hoitomotivaatio muuttuivat positiivisesti.
- ✓ Interventio koettiin erittäin hyödylliseksi tai hyödylliseksi.
- ✓ Lasten ahdistuneisuus väheni ja myönteinen sosiaalinen käyttäytyminen lisääntyi.

Tutkimus Kreikassa

Satunnaistettu, kontrolloitu tutkimus.
Suomalaisen tutkimuksen toisinto.

Kiinnostus TLP-menetelmistä mm.
niiden kahteen sukupolveen
vaikuttamisen näkökulman vuoksi.

George Giannagopoulos, Tytti Solantaus, Chara Tzavara,
Gerasimos Kolaitis 2021. Mental health promotion and
prevention interventions in families with parental depression:
a randomized controlled trial.

Lapset puheeksi toi apua:

- ✓ vanhemman masennukseen
- ✓ ahdistusoireisiin
- ✓ koettuun sosiaaliseen tukeen
- ✓ vanhemmuuteen ja perheen arjen toimivuuteen.
- ✓ lapsilla kehittyi prososiaalinen käyttäytyminen
- ✓ vähensi lasten tunne- ja käyttäytymisongelmia
- ✓ paransi lasten hyvinvointia, prososiaalista
käyttäytymistä ja terveyteen liittyvää elämänlaatua.

Tulokset olivat näkyvillä yhä 1,5 vuoden päästä

Tutkimus Kiinassa

‘Let’s Talk About Children’ family focused practice for children of parents with schizophrenia and bipolar disorder: protocol for a randomized controlled trial

Satunnaistetun kontrolloidun tutkimuksen protokolla

Lingzi Xu , Zhi Sheng, Tianhang Zhou , Chenmei Xie, Xun Wang, Wufang Zhang, Tingfang Wu, Petra Gronholm, Dafang Chen, Hong Ma, Graham Thornicroft, Lili Guan and Xin Yu. BMC Psychiatry (2024) 24:5
<https://doi.org/10.1186/s12888-023-05457-6>

30 COPMI-perheen pilottitutkimuksessa havaittiin, että LTC lisäsi vanhempien luottamusta ja paransi vanhemmuuteen tyytyväisyyttä 60 %:ssa ja 90%:ssa osallistuneista perheistä (julkaisemattomat tiedot).

Tällä tutkimuksella pyritään kuromaan umpeen tätä tiedon puutetta suorittamalla satunnaistettu kontrolloitu tutkimus (RCT), jossa tutkitaan LTC:n vaikutuksia perheissä, joilla on vanhempien skitsofrenia tai kaksisuuntainen mielialahäiriö Kiinassa.

Tutkimus Ruotsissa

Väitöstutkimus: aikuispsykiatrialla masennuksen, ahdistuksen tai kaksisuuntaisen mielialahäiriön hoidossa olevien vanhempien 8–17-vuotiaiden lasten tukemiseksi mitattiin rutiinihoidossa käytettyjen ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tehokkuutta (lähtötaso, 6 ja 12 kuukautta).

Perheet ja lapset saivat Perheintervention (TLP), Lapset puheeksi intervention (LP) tai interventio tavalliseen tapaan (IAU).

Emme-Lina Wirehag Nordh, Karin Grip, Valgeir Thorvaldsson, Gisela Priebe, Maria Afzelius, Ulf Axberg.

Preventive interventions for children of parents with depression, anxiety, or bipolar disorder: A quasi-experimental clinical trial.

First published: 28 September 2022,.

<https://doi.org/10.1111/apa.16555>

mieli.fi

- ✓ Tulokset osoittavat, että lasten mielenterveysongelmien kehittyminen ajan myötä erosi merkittävästi ryhmien välillä.
- ✓ Mielenterveysongelmat eivät lisääntyneet TLP- ja LP -interventioita saaneilla lapsilla, mutta lisääntyivät IAU-ryhmän lapsilla.
- ✓ Vahvasti vanhemmuutta vaikeissa kasvatustilanteissa lasten kanssa.
- ✓ Psykiatrinen potilaiden perheiden vaihteleviin tarpeisiin vastaamiseksi tulokset osoittavat, että interventioita tarvitaan ennaltaehkäisyyn ja hoidon eri tasoilla.

mieli

Tutkimus Australiassa

Mikä on tärkeää menetelmän pysyvyyden/jatkuvuuden kannalta?

Tutkimuksessa löydettiin avainasioita, jotka tukevat lapset puheeksi –työn käyttöönottoa ja jatkuvuutta.

Allchin Rebecca, 2020. Exploring the implementation and sustainability of Let's Talk about Children-a model for family-focused practice in adult mental health services-Open Access version. Diss. Monash University.

- ✓ Organisaation sisäiset vastuuhenkilöt.
- ✓ Työntekijöiden sitoutuminen ja lapset puheeksi –keskustelujen tarjoamisen säännönmukaisuus.
- ✓ Organisaatiotason sitoutuminen ja muutos, menetelmän sitominen osaksi palvelujärjestelmää ja sen johtaminen.
- ✓ Työntekijöiden tuki.
- ✓ Palvelujärjestelmän ja menetelmän vuoropuhelu ja adaptaatio suvantovaiheissa.
- ✓ Tutkimuksen myötä nousi uusi kiinnostus vuorovaikutuksesta LP-keskustelussa (understand the dynamic process between parent and practitioner that influences readiness for trialling in Let's Talk.)

Tutkimus vanhempien kokemuksista LP-menetelmästä koulussa

Tutkimuksen tavoitteena oli arvioida Lapset puheeksi -intervention menetelmäuskollisuutta, vanhempien kokemuksia ja havaittuja hyötyjä koulun kontekstissa.

Lotta Allemand, Mika Niemelä, Marko Merikukka, & Katariina Salmela-Aro The “Let’s Talk about Children” intervention in a Finnish school context: fidelity, parents’ experiences, and perceived benefits 9.6.2023, saatavissa: <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2023.1183704/full>

mieli.fi

Tulokset:

- ✓ Interventio suoritettiin suunnitellusti ja erittäin tarkasti
- ✓ Vanhempien kokemukset olivat myönteisiä ja he suhtautuivat LP-keskusteluun myönteisesti
- ✓ Keskustelun ilmapiiri oli hyvä
- ✓ Vanhemmat kokivat hyötynensä keskustelusta

mieli

Opettajien kokemuksia LP-menetelmästä, pro gradu

Tulokset:

Hyödyt

- Varhainen puuttuminen ja mahdollisuus keskustella uusista ja vaikeista aiheista
- Lisääntynyt tietämys oppilaista sekä heidän vahvuuksistaan ja haavoittuvuuksistaan
- Oppilaita rohkaistiin ja he saivat positiivista palautetta
- Myönteisiä muutoksia oppilaiden käyttäytymisessä ja ratkaisuja ongelmiin
- Lp sai opettajan havainnoimaan jokaisen oppilaan yksilönä
- Parempi suhde perheisiin
- Opettajat tunsivat olonsa voimaantuneeksi oppiessaan uusia puolia itsestään ja huomasivat pystyneensä käsittelemään haastavia tilanteita
- LP selvensi osallistujille, että kaikilla oppilailla oli enemmän vahvuuksia kuin haavoittuvuuksia
- Huoltajat saivat positiivista tietoa lasten koulunkäynnistä

Haasteet

- LP:n mukauttaminen omaan työhön pidettiin haastavana muiden päällekkäisten menetelmien takia
- Resurssien ja ajan puute
- Opettajan tehtävien rajojen rikkominen
- Pelko lisäkokouksien järjestämisvastuusta

Lapset puheeksi varhaiskasvatuksessa, pro gradu

Tutkielman tavoitteena oli saada varhaiskasvattajien kokemustietoa Lapset puheeksi -menetelmästä lapsen sosiaalis-emotionaalisen kehityksen tukemisessa ja kasvatusvuorovaikutuksen vahvistamisessa sekä sen sopivuudesta vanhempien ja kasvattajien yhteistyön käytäntöihin.

Paananen, J. 2020. Lapset puheeksi -menetelmän käyttökokeuksia varhaiskasvatuksessa. Erityispedagogiikan pro gradu. Kasvatustieteen laitos. Jyväskylän yliopisto URN:NBN:fi:jyu-202011136637.pdf

Tulokset:

- ✓ Lapset puheeksi -menetelmä lisää kasvattajan tietoa ja ymmärrystä lapsesta sekä perheestä.
- ✓ Ymmärryksen lisääntymisen myönteisinä seurauksina havainnointi, yksilön huomiointi, kasvatusvuorovaikutus sekä lapsen sosiaalis-emotionaalisten taitojen ohjaaminen muuttuivat sensitiivisemmäksi.
- ✓ Kasvattajien ja vanhempien yhteistyö tiivistyi muuttuen avoimeksi ja vuorovaikutteiseksi kasvatuskumppanuudeksi